

Zápis z jednání pracovní skupiny KPSS – Osoby ohrožené sociálním vyloučením

Datum konání: 9. 11. 2022

Místo konání: ÚMČ Praha 10, 5. patro, Radniční salonek

Přítomni: viz prezenční listina k nahlédnutí u koordinátorky KPSS

Za MČ Praha 10 přítomni:

Linda Zákorová, koordinátorka KPSS, odbor sociální

Pavel Petřík, vedoucí odboru sociálního, odbor sociální

Lucie Tiefenbachová, vedoucí referátu sociální práce, odbor sociální

Michal Volák, vedoucí referátu kurátorů pro dospělé, odbor sociální

Libor Koželuh, sociální pracovník, odbor sociální

Veronika Novotná, sociální pracovnice, odbor sociální

Mgr. Martina Macurová, Centrum pro komunitní práci střední Čechy

Jednání řídila:

Linda Zákorová, koordinátorka KPSS, odbor sociální

Koordinátorka účastníky přivítala a informovala o hlavním tématu setkání, kterým je návrh opatření na období 2023 – 2024 a zapracování připomínek. Střednědobý plán je na 4 roky (2021 – 2024).

Současná opatření jsou schválená do konce roku 2022. Následně bude zpracován na odboru sociálním akční plán na období 2023 – 2024.

Střednědobý plán se skládá z osmi priorit, které se dělí na opatření a ty se dále dělí na aktivity. Koordinátorka všem připomněla, že se vychází z opatření, která byla nastavena dříve. Po projednání na

pracovních skupinách je ještě musí schválit Rada MČ Praha 10, což by mělo proběhnout začátkem příštího roku.

Dne 5. 12. 2022 od 10 hod se bude konat v KD Barikádníků společné setkání KPSS, které probíhá vždy jednou za půl roku, kde budou moci všichni poskytovatelé prezentovat své služby, nové projekty a podělit se o problémy, se kterými se potýkají.

V současné době probíhá aktualizace Katalogu sociálních a návazných služeb poskytovaných občanům MČ Praha 10 na období 2022/2023. Katalog zatím není v tištěné podobě, čeká se na úvodní slovo pana radního, které bude dodáno ve čtvrtek 10. 11. 2022, pak půjde katalog do tisku. Případné připomínky je možno zaslat do 11. 11. 2022.

Následně koordinátorka procházela jednotlivá opatření.

Hned na úvod zmínila připomínku nebo spíše podnět, a to zařazení odborného sociálního poradenství pod prioritu č. 1. Odborné sociální poradenství však patří pod prioritu č. 5, která obsahuje podporu všech registrovaných sociálních služeb.

Následně koordinátorka procházela jednotlivé priority a opatření.

Priorita č. 1: Poradenské a podpůrné služby pro osoby v nepříznivé sociální situaci

Je zaměřena na všechny sociální skupiny, není preferována žádná cílová skupina, všechny služby jsou podporovány v rámci dotačního řízení.

1.1. Podporovat psychologické poradenství

- primárně zaměřeno na dotace

1.2. Podporovat finanční a dluhové poradenství

1.3. Podporovat právní poradenství osob v nepříznivé sociální situaci

- zajišťuje v určité podobě MČ (právník MČ od roku 2014, spolupráce s organizacemi - poradny Společnou cestou a REMEDIUM), podpora zajištěna v rámci dotačního řízení. Neziskový sektor je pro MČ nezbytný

1.4. Podporovat služby mediace

- zajišťuje v určité podobě MČ

1.5. Podporovat neformální pečující

- řeší se dlouhodobě, společně se hledají možnosti, jak podporu rozšířit, jsou důležití, ÚP ČR o nich ví (PnP), není však možná spolupráce (velké vytížení pracovníků ÚP)

Diskuse k bodu č. 1: neproběhla žádná.

Priorita č. 2: Bydlení pro osoby v nepříznivé sociální situaci

Pro všechny cílové skupiny, od roku 2019 MČ zásadně změnila své zásady.

2.1. Podporovat poskytování bytů ze sociálních důvodů

- poslední 3 roky byla MČ vstřícná vůči klientům a byty ze sociálních důvodů podporovala

2.2. Podporovat služby a organizace zaměřené na zabydlování

- hlavně u osob bez přístřeší, bez zabydlovacích organizací by se MČ Praha 10 neobešla a cca 80 % klientů si i díky tomu byt udrželo

2.3. Podporovat krizové bydlení na území Prahy 10

- důležité je zachování dočasnosti

Dne 31. 10. 2022 ukončila svoji činnost ubytovna Černokostelecká – odbor sociální se toto dozvěděl 14 dní předem. V ubytovně byly naprosto nevyhovující podmínky. V době ukončení ubytovny se tam nacházelo cca 80 osob, a to z celé ČR a i cizinci včetně mimo EU. Situace byla velmi náročná (před zimou je většina ubytovacích zařízení obsazená), ale díky nasazení odboru sociálního, poskytovatelů sociálních služeb a vzájemné spolupráci se vše podařilo zvládnout. Vedoucí odboru sociálního všem poděkoval.

2.4. Udržet a zkvalitňovat byty zvláštního určení v Centru sociální a ošetřovatelské pomoci v Praze 10, p. o.

- dříve DPS – byty s pečovatelskou službou

2.5. Udržet kapacity domovů pro seniory provozované Centrem sociální a ošetřovatelské pomoci v Praze 10, p. o.

2.6. Udržet kapacity domovů se zvláštním režimem v rámci Centra sociální a ošetřovatelské pomoci v Praze 10, p. o.

- CSOP – v sociální oblasti jediná zřízená organizace MČ, velká organizace

Diskuse k bodu č. 2: zástupkyně Maltéžské pomoci (dotaz od kolegyně Barbory Deutschové): Je málo schůzek ohledně sociálních bytů. Proč tyto schůzky nejsou?

Koordinátorka reagovala, že je to dotaz spíše na poradce pro nájemníky Mgr. Alvina Hofmanna, který není přítomen. Vedoucí odboru sociálního se těmto schůzkám nebrání, ale v současné době dochází ke změně vedení, proto vyčkáváme.

Uvolněná členka RMČ paní Veronika Žolčáková uvedla, že by o takové setkávání měla zájem. A je pro setkávání ve formátu: bytový odbor, sociální odbor + zainteresované organizace, pobavit se o problémech, překážkách týkajících se městských bytů. Dále navrhla přizvat někoho z Magistrátu hl. m. Prahy (magistrátní byty)

Priorita č. 3: Komunitní aktivity podporující osoby v nepříznivé sociální situaci a osoby touto situací ohrožené

3.1. Podporovat rodinná a komunitní centra

- napříč cílovými skupinami

3.2. Podporovat návazné aktivity pro děti a dospívající mládež

- krize – návazné služby se mění, které chybí, podpořit v rámci dotačního řízení

3.3. Podporovat streetové akce pro děti a mládež

- s Ulitou již několik let – oblasti ubytoven tam, kde se sdružuje vyšší počet dětí, YMCA – domluvit se spolu, doplnit se, nedělat stejnou akci

3.4. Podporovat pravidelné aktivity a jednorázové akce pro seniory

3.5. Podporovat pravidelné aktivity a jednorázové akce pro osoby se zdravotním postižením

- podpora jednorázových akcí, kroužky, setkávání se, aby nebyli osamoceni doma

Diskuse k bodu č. 3: neproběhla žádná.

Priorita č. 4: Služby podporující setrvání občanů v domácím prostředí

Primárně zajišťuje MČ prostřednictvím CSOP nebo dotačního řízení.

4.1. Pokračovat v realizaci dotačního programu pro děti s těžkým zdravotním postižením z Prahy 10

- MČ má již od roku 2004 dotační program pro děti s těžkým zdravotním postižením, držitel ZTP/P – 2 x do roka

4.2. Udržet kapacitu pečovatelské služby v Centru sociální a ošetřovatelské pomoci v Praze 10, p. o.

4.3. Pokračovat v poskytování finančního příspěvku uživatelům sociální služby tísňová péče

4.4. Podporovat odlehčovací služby v rámci Centra sociální a ošetřovatelské pomoci v Praze 10, p. o.

4.5. Podporovat paliativní péči formou dotačního programu

Diskuse k bodu č. 4: neproběhla žádná.

Priorita č. 5: Rozvoj registrovaných sociálních služeb prostřednictvím dotačního řízení MČ Praha 10

5.1. Podporovat sociální služby registrované dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů

Koordinátorka připomněla, že sociální služby byly vyčleněny pod jednu samostatnou prioritu, a to zejména z důvodu přehlednosti a srozumitelnosti dokumentů KPSS.

Diskuse k bodu č. 5: neproběhla žádná.

Priorita č. 6: Rozvoj a zkvalitňování procesu plánování sociální pomoci a zvýšení informovanosti a spolupráce

V době Covidu se dostaly sociální služby do povědomí veřejnosti. Bude se přidávat ještě jedno opatření.

6.1. Zajišťování informování obyvatel různými formami

- zaměřena na informovanost občanů, klienti se neorientují, katalog, portál, prostřednictvím lidí – sociálních pracovníků, letáčky

6.2. Podporovat zviditelňování dobrovolnictví a jeho rozvoj

- MČ dlouhodobě podporuje dobrovolnictví, poděkování dobrovolníkům 1 x ročně

6.3. Podporovat spolupráci se subjekty/institucemi působícími v sociální a návazné oblasti

- spolupráce se školskými a zdravotnickými zařízeními

6.4. Rozvíjet a zkvalitňovat proces komunitního plánování sociálních a návazných služeb

- KPSS probíhá nepřetržitě od roku 2004

6.5. Podporovat transparentnost rozdělování finančních prostředků

Připomínka účastnice: „zachovat“ možnost víceletého financování – koordinátorka uvede jako nový bod 6.6.:

Pracovní návrh nového opatření 6.6. - „Podporovat“ zachování víceletého financování

6.6. se změní na 6.7. Zapojovat občany do vyhledávání stavebních, smyslových, jazykových, kulturních a dalších bariér

- bariéry – zapojovat občany, občané mohou předávat podněty, kde se bariéry vyskytují.

Diskuse k bodu č. 6: neproběhla žádná.

Priorita č. 7: Služby a programy pro rodiny, děti a mládež ohrožené rizikovými sociálními jevy

7.1. Podporovat legislativně vymezené alternativní formy péče o děti předškolního věku

- jesle, školní skupiny

7.2. Udržet provoz nízkoprahového zařízení pro děti a mládež

- YMCA – spolupráce s ní

7.3. Podporovat specifické služby pro ohrožené děti, rodiče a rodiny

- týká se spolupráce s OSPODEM

7.4. Udržet současnou kapacitu dětských skupin provozovaných Centrem sociální a ošetrovatelské pomoci v Praze 10, p. o.

Diskuse k bodu č. 7: neproběhla žádná.

Priorita č. 8: Služby pro dospělé osoby sociálně vyloučené a sociálním vyloučením ohrožené

- 3 terénní programy, primárně zaměřené pro osoby bez přístřeší nebo závislé na návykových látkách a samozřejmě i osoby s duševním onemocněním

8.1. Podporovat realizaci terénních programů pro osoby sociálně vyloučené a ohrožené sociálním vyloučením

- spolupráce s Nadějí, Ulitou a dalšími organizacemi

8.2. Podporovat mobilní týmy pro osoby s duševním onemocněním

- Fokus, ESET-HELP, MČ Praha 10 byla první, kdo zavedl (první v Praze, i v rámci ČR), lékař či zdravotní sestra přijede za klientem a může poskytnout potřebnou medikaci

8.3. Hledat možnosti zajištění terénních služeb pro osoby s mentálním postižením

- řešilo se na pracovní skupině před Covidem, obdobná situace osob s mentálním postižením jako osob s duševním onemocněním, možnost chodit do domácností

8.4. Podporovat specializované zdravotní terénní programy a služby pomoci při základním zdravotním ošetření

8.5. Podporovat nízkoprahovou a komunitní práci

8.6. Spolupracovat s nízkoprahovým centrem pro osoby sociálně vyloučené

- od roku 2021 máme na území MČ Praha 10 nově nízkoprahové centrum, ubytovna pro muže nad 55 let v Malešicích, provozuje Armáda spásy

8.7. Podporovat dostupnost komplexní ambulantní léčby závislosti (včetně mladistvých)

- prolíná se vše (problémy, oblasti) – služby úzce propojené

Diskuse k bodu č. 8: neproběhla žádná.

Koordinátorka na základě podnětu vedoucího odboru sociálního otevřela téma: problém s potravinovou pomocí – distribuce na Prahu 10.

Jedno z výdejních míst na Praze 10 muselo být uzavřeno, a to z důvodů stížností z okolí výdejního místa. Koordinátorka uvedla, že se množí případy seniorů, kteří volají a žádají o potravinovou pomoc. Bohužel ne všichni jsou schopni ze zdravotních důvodů dojet na vzdálená výdejní místa. Sociální pracovníci by případně dojeli do Letňan, vyzvedli 20 – 30 balíčků trvanlivých potravin. Nelze zde však skladovat potraviny podléhající zkáze.

Koordinátorka požádala přítomné, zda mají nějakou možnost, jak pomoci tuto situaci řešit či o nápady.

K tématu promluvil pan Jiří Pstružina z organizace Buči Praha 10 – mají v tomto 2,5 letou praxi, mají kontakty na potravinovou banku. A mají své výdejní místo v Koněvově ulici a výdej probíhá vždy ve středu. Také zaznamenali navýšení klientů, aby nebyly problémy v sousedství, tak si je zvou po jednom. Sdělil, že není problém, aby v případě potřeby pomohli i klientům z Prahy 10. Zapojil se i další diskutující: pan Jonáš Hrubín z Farní charity Praha 1, že se rovněž jsou schopni v malé míře zapojit a poskytovat potravinovou pomoc.

Účastníci jednání se shodli na tom, že nově bude nastaveno opatření č. 8.8, které bude zaměřeno na potravinovou pomoc.

Koordinátorka následně dala prostor k diskusi.

Zástupce organizace Buči informoval, že se jim v letošním roce podstatně změnila činnost, nebyly finanční prostředky, proto začal učit. Plně se zapojili do pomoci ukrajinským uprchlíkům romské národnosti. Ve spolupráci s Romodromem – umí romsky, někdo se domluví ukrajinsky. Autoškola –

cena se zvedla na 2násobek – pravděpodobně dojde k uzavření. Organizace pracuje s ukrajinskými dětmi, učí základy češtiny, Halloween, vánoční besídka – učí našim zvykům.

Jonáš Hrubín z Farní charity informoval, že terénní program obdržel auto do terénu, což zjednodušuje dopravu klienta do nemocnice, na sprchu apod.

Vyjádření k zimním opatřením – Aleš Strnad, vedoucí terénního programu Naděje: od prosince začne opět fungovat centrální dispečink – neveřejné číslo, k dispozici zapojeným subjektům (sociální odbory, městská policie, terénní pracovníci...). Denní terén bude rozšířen o 2 noční terény provozované Nadějí a Armádou spásy. V současné době jsou ubytovací kapacity zaplněny a například v případě azylových domů jsou i několikaměsíční čekací lhůty. Podle informací Centra sociálních služeb Praha by v budoucnu mělo být ubytovacích kapacit dostatek (včetně kapacit městských ubytoven). V rámci zimních opatření pro osoby bez přístřeší se bezplatně otevírá noční centrum Michle I a noclehárna Michle II, loď Hermes (naplněná kapacita již teď). Dále zařízení v režimu 24/7 ubytovna Vladimírova. Součástí všech poskytovaných služeb je materiální a potravinová pomoc. Myšlenka Magistrátu – mobilní výdej stravy (mysleli, že se pak sníží počet lidí navštěvující denní centra pouze z důvodu stravy). Pro Nadějí je důležité, aby výdejní místo nabízelo nejen materiální pomoc, ale i sociální poradenství a možnost navázání spolupráce s klientem při řešení jeho situace. V současné ekonomické situaci není vhodné motivovat nemajetné seniory, aby využívali materiální pomoc pro osoby bez přístřeší – jedná se o rozdílnou cílovou skupinu a mohou to vnímat jako dehonestující.

Někdy se na organizace obrací i sociální pracovníci ÚP ČR, že jejich klienti potřebují potravinový balíček.

Koordinátorka dodala, že střednědobý plán je již schválený. Nelze přikazovat MČ, co dělat, např. „zřídít ubytovnu na Praze 10,“ proto jsou cíle formulovány obecně.

Obava, že může v rámci ČR přijít (další krize), lidé (klienti) přibývají.

Na schůzce na MHMP byla informována, že se aktuálně otevírají 3 městské ubytovny, jsou tam ještě místa pro ženy i muže, skupina pracovníků z Magistrátu bude vybírat klienty.

Zástupci Integrovaného centra Praha a Poradny pro integraci přítomné informovali, že HMP se zapojilo do projektu UNICEF. Od začátku roku 2023 má vzniknout v prostorách KACPU na Vysočanské centrum následné pomoci, které bude poskytovat pomoc i osobám, které již v Česku pobývají. V období zimy může dojít k nárůstu počtu válečných uprchlíků v souvislosti se zničenou energetickou infrastrukturou na Ukrajině.

Koordinátorka: v blízké době bude ukončen provoz Hotelu Mars, kde bydlí větší počet rodičů s dětmi z Ukrajiny, z důvodu rekonstrukce na bytový dům.

Michal Volák, vedoucí referátu kurátorů pro dospělé přítomné informoval, že na konci listopadu odchází koordinátorka humanitární pomoci Ukrajině Olga Sakharkiv. Vyzdvihl dosavadní spolupráci. Kdo a k jakému datu na pozici nastoupí nově, dosud není jasné.

Alexandr Vorel, veřejný opatrovník, CSOP Praha 10: Soudy už omezují svéprávnost národnosti ukrajinské, ruské, běloruské, málokdy mluví jinou řečí (neumí AJ).

Koordinátorka konstatovala: Krize je boom pro sociální systém, ale organizace nejsou nafukovací, klienti přibývají čím dál víc.

Michal Volák upozornil, že příchozí Ukrajinci nemají nárok na sociální dávky ze standardního systému, což je limituje při hledání ubytování na běžném trhu.

Na závěr koordinátorka všem poděkovala za účast a spolupráci a připomněla společné setkání KPSS dne 5. 12. 2022 v KD Barikádníků.

Zapsaly:

Veronika Novotná

Lucie Tiefenbachová